International Journal of Applied Research 2020; 6(3): 462-465

ISSN Print: 2394-7500
ISSN Online: 2394-5869
Impact Factor: 5.2
IJAR 2020; 6(3): 462-465
www.allresearchjournal.com
Received: 22-01-2020
Accepted: 24-02-2020

ಡಾ.ಕವಿತಾ.ಜಿ.ಎನ್
ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ, ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

Correspondence Author:
ಡಾ.ಕವಿತಾ.ಜಿ.ಎನ್
ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ, ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಕುರಿತಂತೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು

ಡಾ.ಕವಿತಾ.ಜಿ.ಎನ್

ಸಾರಾಂಶ:
ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಶಕ್ತ ವರ್ಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸುವ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ, ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸಬಲೀಕರಣವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು, ಅವಕಾಶಗಳು, ಸ್ವಾತಂತ್ರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪ್ರಕಾರ ಸಬಲೀಕರಣವು ಮೂರು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಅವುಗಳೆಂದರೆ,

- ಜೀವನಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ
- ಇತರರ ಜೀವನಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತುವುದು
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂರಚನೆಯ ಬದಲಾವಣೆ

ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರಿಸಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದವರು. ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಸ್ವಗೌರವ, ಸ್ವನಂಬಿಕೆ, ಸ್ವಸೇವೆಯಂತಹ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಅಹಿಂಸಾ, ಸತ್ಯಶೋಧನೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ದಂತಹ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಕರೆನೀಡಿ, ಇದರಿಂದ ಸಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ವಿಮೋಚನೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆ ಎಂದರೆ ವಸ್ತುವಲ್ಲ, ಅವರಿಗೂ ಘನತೆ, ಗೌರವ, ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಪುರುಷ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸಿಗುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಪುರುಷನ ಸಮಾನ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಮಹಿಳೆಯರು ಸಬಲರು, ಅಬಲೆಯರಲ್ಲ ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಮಹಿಳೆಯು ಸಬಲಳಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆಕೆಗೆ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಮಹಿಳೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸಬಲಳಾದರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ತಾವಾಗಿಯೇ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಿಲುವಿನೊಂದಿಗೆ, ನೊಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಂತ್ವಾನದ ಜೊತೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ನೇಯ್ಗೆ ವೃತ್ತಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಿವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ವಿಮೋಚನೆ, ಸಬಲೀಕರಣ ಕುರಿತಂತೆ ಇವರ ನಿಲುವುಗಳು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಇವರ ಕೊಡುಗೆ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯವಾದುದು.

Keyword: ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಸಬಲೀಕರಣ, ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳು, ವೈಚಾರಿಕತೆ

ಪೀಠಿಕೆ:
ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ವರ್ಣ, ಜನಾಂಗಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಕುಟುಂಬದ ಹೊರಗೆ,

ಒಳಗೆ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾದ ಪೆರಿಯಾರ್, ರಾಜಾಮಾಮ್ ಮೋಹನ್ ರಾಯ್, ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ ಅವರು ಬಹಳ ಹೋರಾಟವನ್ನು, ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳೆಂಬ ನಿಯಮದಡಿ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದು, ಧ್ವನಿ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆಕೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕುರಿತಂತೆ ವೈಚಾರಿಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಎಂದು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅಂದು ಆಕೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಕೋಲೆಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.ಆಕೆ ತನಗಾಗುವ ನೋವು, ಅನ್ಯಾಯ, ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಂಕೆಂಬುದು ಅವರ ನಿಲುವು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಚಳುವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪುರುಷ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿ ಅಶಕ್ತ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಮಹಿಳೆಯರು ಪುರುಷನ ಸಮಾನರು, ಅವರಿಗೂ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತೋರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಕುಟುಂಬದಿಂದ ರಾಜಕೀಯದತ್ತ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿದರು.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಲೇಖನಗಳು, ಬರಹಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಮಹಿಳೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ವೃತ್ತಿ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಮಹಿಳೆಯರು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಕರೆನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಿವನ್ನು ಮಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮಾಡುವಂತಹ ನೇಯ್ಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ, ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ನೇಯ್ಗೆ ಮಾಡಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇತರೆ ಉಪಕಸುಬುಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರು ಜಾತೀಯತೆ, ಮತೀಯತೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು.

ರಾಜಕೀಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪುರುಷರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ, ವೈಚಾರಿಕಾ ಮನೋಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ನೀಡಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ,ರಾಜಕೀಯ ರಂಗಕ್ಕೆ ಧುಮುಕುವಂತೆ ಕರೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಉನ್ನತ ವರ್ಗದ, ಜಾತಿಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದ, ಜಾತಿಯ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರು. ಅಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರೆಂದರೆ, ಕಸ್ತೂರ್ ಬಾ, ಕಮಲಾ ನೆಹರು, ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮೆನನ್, ಸುಶೀಲ ನಾಯರ್, ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಕಾಜಕುಮಾರಿ ಅಮೃತ್ ಕೌರ್, ಸರಳದೇವಿ ಚೌದುರಾನಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಮಹಿಳೆಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದ ಗಾಂಧೀಜಿ

ಇವರು ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ಪುತಲೀಬಾಯಿಯವರಿಂದ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದು, ಆಕೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಉಪವಾಸ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾಂಸಾಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆಂದು ಹೋದಾಗ ತಾಯಿಯವರು ಮಧ್ಯಪಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾಂಸಾಹಾರ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಹವಾಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಊಟದಲ್ಲಿ ಮಿತವಾಗಿ ಸರತೆಯನ್ನು ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಉಪವಾಸ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯು ಇವರಿಂದಲೇ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡರು.

ತಮ್ಮ 13ನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಕಸ್ತೂರ್ ಬಾ ಅವರನ್ನು ವಿವಾಹವಾದಂತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯಲ್ಲೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಸಮಾಜಸೇವೆ ಜೊತೆಗೆ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಪೋಷಣೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.ಪತ್ನಿಯಿಂದ ಇವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಲಿತಿದ್ದು, ಅರ್ಧಾಂಗಿಯಾಗಿ, ಸಹಚರಳಾಗಿ, ಸಮಾಜಸೇವಕಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸಹನೆಯಿಂದಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇಂತಹ ಗುಣವನ್ನು ಅವರಿಂದ ಕಲಿತಿರುವುದಾಗಿ ಒಟುಟಜ ಹುಟಚಿಇ ಎಂಬ ದ.ಆಫ್ರಿಕಾದ ಸಹಪಾಠಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂದಿನ ದಿಟ್ಟ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಅನಿಬೆಸೆಂಟ್, ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು, ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರಂತಹ ಧೀಮಂತ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಮಾನವೀಯ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕಲಿತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಧೋರಣೆಗಳು

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಯು ನೀರಿನಂತಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಈಜಬೇಕೆ ವಿನಃ ಮುಳುಗಬಾರದು ಇದರಿಂದ ಸಾವು ಖಚಿತ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಮೃತಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮೇಲಿನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು. ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದರು. ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದ ಇವರು "No progress and reform is possible if one is not prepared to get out of the orthodox tradition" ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಆಂತರಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಚರಣೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಆಕೆಯ ಘನತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಘಿ ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರವಂತರಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಆಶಯ.

ಪರದಾ ಪದ್ಧತಿ

ಇಂತಹ ಅಮಾನವೀಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನೋವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಪರದಾ ಧರಿಸುವುದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಮಾಜ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆ ಪರದೆಯೊಳಗೆ ತನ್ನ ಉದ್ವೇಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಆಕೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಮರೆಗೆ ಸರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಕೆ ಉಸಿರಾಡಲೂ ಸಹ ಕಷ್ಟಪಡುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದು, "why do our women not enjoy the same freedom that the men do? Why should they not able to walk out and have fresh air?" ಎಂಬಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದರು.

ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ

ಇದರ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಅನೈತಿಕ, ಅಮಾನವೀಯ ಪದ್ಧತಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಯಾಗಿದ್ದು, 1913ರಲ್ಲಿ ತಾಯಂದಿರ ಮರಣ ದರ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ 4.5ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ 24.5 ಇದ್ದು, ಕೇವಲ ತಾಯಿಗಲ್ಲದೆ ಶಿಶುವಿಗೂ ಮಾರಕ. ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ,ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರ ಸಂಗಾತಿ ಆಯ್ಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಲುವಿವಾಹದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳೆಯರು ಬಾಲ ವಿಧವೆಯರಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹದಂತಹ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಘನತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತವರಿಗಾಗಿ ಅಬಲಾಶ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆರೆದು, ನೇಯ್ಗೆ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪದ್ಧತಿ

Marriage by purchase degrading practice ಎಂಬುದಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿವಾಹದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ, ಮಾರುವ, ಚೌಕಾಸಿ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ವಸ್ತುವೇ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪಶುವಿನ ರೀತಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಿದ್ದು, ಮಹಿಳೆಯದನ್ನು ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆಕೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ವಾದ. ಅವರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲೇ ಸರಳವಾಗಿ ವಧು ವರರು ಹೂಮಾಲೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಸಂಬಂಧಿಕರು, ಸ್ನೇಹಿತರ ಎದುರು ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸತೊಡಗಿದರು.

ವೈಧವ್ಯ

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೃದಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಅಶಕ್ತ ವಿಧವಾ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಕಡೆಗೆ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರವಾಗಿ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಅಬಲಾಶ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು. ಅವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರು.

ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆ ಮತ್ತು ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ

ಇದನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಮಾನಸಿಕ ಕುಷ್ಠರೋಗ ಎಂಬುದಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದು, ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆ, ದೇವದಾಸಿಗೆ ನೂಕುವುದನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಖಂಡಿಸತೊಡಗಿದರು. "It is a matter of bitter shame and sorrow of deep humiliation, that a number of women have to sell their chastity for man's lust" ಎಂಬುದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲೈಂಗಿಕಾಸಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕಾಮದ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕೊಲೆಗೈಯ್ಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಆಗುವಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು ಇವರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಇಂತಹ ಸಂಕೋಲೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದರು.

ಸತಿಪದ್ಧತಿ

ಮಹಿಳೆಯು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಸುವಂತ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಮಾನವೀಯ ಕೃತ್ಯವೆಂದೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು ಮುಂದುವರೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಹೇರಿ ಕುಟುಂಬ, ಸಮಾಜ ಆಕೆಯನ್ನು ಪಶುವಿನ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮಹಿಳೆ ಹೊರಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಹಿಳಾ ವಿರೋಧಿ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬಾಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪುರುಷನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಸತ್ತಾಗ ಇಲ್ಲದ ತ್ಯಾಗ ಮಹಿಳೆಗೆ ಗಂಡ ಸತ್ತಾಗ ಯಾಕೆ? ಎಂಬಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು.

ಗಾಂಧೀಜಿ: ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಿಯಮಗಳು, ನಿರ್ಬಂಧಗಳು

ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪುರುಷಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಂದ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ 'ಪಾವಿತ್ರತೆ' ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಹೇರಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಪುರುಷರು ಮುಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಇಚ್ಛೆಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಐವರು ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಯಿತು ಅದೇ ರೀತಿ ಸೀತಾ ಪಾತಿವ್ರತ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ನಿಯಮಗಳೆಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿ ವರ್ಗದವರದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದು, ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಲಿಂಗಸಮಾನತೆ ಇದ್ದರೂ ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಭೇಧವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಎರಡನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ನೋಡಲು ಇವುಗಳೇ ಕಾರಣ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಭವಿಷ್ಯ ಕುರಿತಂತೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು

- ಮಹಿಳೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಕೋಲೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದು ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರು.
- ಬೌದ್ಧಿಕ ವೈಚಾರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಪುರುಷನ ಸಮಾನರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಗಾರ್ಗಿ, ಮೈತ್ರೇಯಿಯರಂಥ

ಮಹಿಳಾ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಪುರುಷನಿಗಿಂತ ಸದೃಢರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಬಹುಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

- ಮಹಿಳೆಯು ಪ್ರಜನನ ಪ್ರಿಯೆಯಿಂದ ದೂರಸರಿಯುವುದು ಭಾರತದಂತಹ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಇದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಆಕೆಯನ್ನು ವಿವಾಹ, ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ, ಪ್ರಜನನವೆಂಬ ಸಂಕೋಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊರಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ವೈಚಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಸಾಧ್ಯ.
- ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಲು ಆರ್ಥಿಕ ಅಧೀನತೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು, ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಂತಹ ಮನೋಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಗಾಂಧೀಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಗ್ಗೊಂಡರು.
- ಮಹಿಳೆ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಬದಲು ಸಾಂಘಿಕವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಆರಂಭಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಅವರ ವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, 1917-women's Indian Association(WIA) started by Margaret Cousin, All Indian women's associations (AIWA) 1927, National council of Indian women-1926, ಮುಂತಾದ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದವು.
- ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವಿರೋಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಉದಾ: ಪಾನನಿರೋಧ, ಅಪ್ಪಿಕೋ ಚಳುವಳಿ......

ಉಪಸಂಹಾರ:

- ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಕೇವಲ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರವನ್ನು ತಂದುಕೊಡಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಶಕ್ತ, ದಮನಿತ ವರ್ಗವೆಂದೇ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಾನತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ, ಸಾಮಾಜಿಕ,ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲೂ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಎಂದು ಸಬಲರಾಗುತ್ತಾರೋ ಅಂದು ಕುಟುಂಬ ಸಮಾಜಗಳೆರಡೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಾಮಾಝಿಕವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಕೋಲೆಗಳಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಶ್ಕ್ತಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದ ಇವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಸಮಾನರಾಗಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಇಂತಹ ಆಲೋಚನೆ, ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳೇ ಮಹಿಳೆ ಸಬಲೀಕರಣ ಹೊಂದಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದ್ದು, ಮಹಿಳಾ ಪರವಾಗಿ ಇವರ ವಿಚಾರಗಳು ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯವಾದವುಗಳು.

ಆಧಾರಗ್ರಂಥಗಳು:

1. Gangadhar KD, Gandhi & Empowerment of women, Ganghi marg, 22, 2000.
2. Valecha simmi, Gandhiji & women Empowerment, journal of Gandhian studies, 2008, vi.
3. Thakur, Bharathi, Women in Gandhi's Mass Movements, deep & deep publications, 2006.
4. Gandhi, M.K, Women & social Injustice, Gandhi M.K, to the women (ed.) Anand T, Navajivan publication, ahamadabad, 1958.
5. Altekar AS. The Position of women in Hindu civilization, Motilal banasidas publishers, benaras, 1956.